

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/21-01/931
URBROJ: 354-01/21-12
Zagreb, 23. studenoga 2021.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u Vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednice te Darie Duždević i Danijele Antolković, članica, u žalbenom postupku žalitelja Ramić-Trade, d.o.o., Podstrana, OIB: 39960448656, u odnosu na sadržaj dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja Okvirnog sporazuma za robu s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od 12 mjeseci, broj objave: 2021/S 0F5-0035124, predmet nabave: SN blokovi s osiguračem, naručitelja HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, OIB: 46830600751, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj: 18/13, 127/13, 74/14 i 98/19) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj: 120/16, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dokumentacija o nabavi u dijelu zahvaćenom nezakonitošću, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja Okvirnog sporazuma za robu s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od 12 mjeseci, broj objave: 2021/S 0F5-0035124, predmet nabave: SN blokovi s osiguračem, naručitelja HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb.
2. Nalaže se naručitelju HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb da žalitelju Ramić-Trade, d.o.o., Podstrana naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, objavio je 1. listopada 2021. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave s ciljem sklapanja Okvirnog sporazuma za robu s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od 12 mjeseci, broj objave: 2021/S 0F5-0035124, predmet nabave: SN blokovi s osiguračem. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda na temelju sljedećih podkriterija: Cijena ponude - 90%, Jamstveni rok - 5% i Vrijeme odaziva na servisnu intervenciju u jamstvenom roku - 5%.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi, žalbu je 11. listopada 2021. putem sustava e-Žalba izjavio žalitelj Ramić-Trade, d.o.o., Podstrana. Žalitelj je žalbu uredio podneskom zaprimljenim kod ovog tijela dana 19. listopada 2021. U žalbi žalitelj osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi vezano za Tehničke specifikacije i to točku A.4.1, točke pod rednim brojem 40. u tablicama tehničkih podataka C.2, C.3 i

C.4 te točku A.2. Žalbenim zahtjevom predlaže poništiti dio dokumentacije zahvaćen nezakonitošću uz naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj, u bitnom, osporava navode žalitelja te predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od poziva na nadmetanje, dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj u žalbi navodi da je naručitelj točkom A.4.1. Tehničke specifikacije (Izvedba SN sklopnog bloka) propisao sljedeće: „Svi sklopni aparati (rastavne sklopke, rastavljači, zemljospojnici) trebaju imati mehaničke pokazivače položaja. Mehanički pokazivači položaja trebaju biti uključeni u jednopolnu shemu nacrtanu na prednjoj strani SN sklopnog bloka. Zbog sigurnosti pogonskog osoblja i u skladu s pet pravila sigurnosti za rad na elektroenergetskim uređajima propisanim HEP biltenom broj 496, potrebno je da se na RMU pouzdano može vidljivo utvrditi uzemljenost kabela u svakom polju, na način da zemljospojnik u svakom polju ima vidljive pomične kontakte uzemljenja“. Osim toga, navodi da je naručitelj u točki 39. i 40. u Tablicama s tehničkim podacima C.2, C.3 i C.4 propisao traženje „Mehanički indikatori položaja glavnih kontakata – DA“ i „Vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja – DA“. Vezano uz navedeno traženje, tvrdi kako naručitelj u ovom postupku po prvi puta uvodi odredbu kojom se, uz opće prihvaćeno i standardizirano rješenje - mehaničke pokazivače (indikatore) položaja, sada dodatno traži i opcija vidljivog uzemljenja pomičnih kontakata uzemljenja. Smatra da navedeno predstavlja pokušaj pogodovanja proizvođaču Schneider Electric (kao i njegovim tvrtkama – partnerima koji proizvode identične SN blokove prema licenci Schneider Electric) budući isti jedini među proizvođačima SN blokova tip RMU ima obje opcije provjere položaja sklopnih aparata – mehaničke indikatore položaja plus vidljive pomične kontakte. Ističe kako ova mogućnost postoji zbog specifične konstrukcije SN bloka tip RMU proizvođača Schneider Electric kod kojeg se kontakti uzemljenja nalaze na vrhu te je stoga moguć vizualni uvid u iste, dok se kod svih drugih proizvođača ti kontakti nalaze unutar samog SN bloka te se njihov položaj signalizira pomoću mehaničkih indikatora položaja na prednjoj strani SN bloka. Smatra da se kod vidljivog uzemljenja pomičnih kontakata uzemljenja radi o lošem tehničkom rješenju o čemu u prilog ističe okolnost da je u matičnoj državi proizvođača Schneider Electric francuska elektroprivreda (EDF) zabranila upotrebu ovakvog rješenja još 1995. godine, te da niti jedan drugi proizvođač ne koristi ovakvo tehničko rješenje.

Zatim, navodi kako navedeni zahtjev (vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja) nije propisan kao obvezan niti jednom važećom normom zbog čega inzistiranje na istom smatra da ukazuje na jasnu namjeru pogodovanja proizvođaču Schneider Electric (kao i njegovim tvrtkama – partnerima) koji jedini koristi ovakvo tehničko rješenje, a koje su zbog brojnih nedostataka svi ostali proizvođači SN blokova tip RMU odavno napustili. Smatra da se navedenim zahtjevom neopravdano isključuju ostali proizvođači koji posjeduju SN blokove koji udovoljavaju svim relevantnim

normama, ali ne mogu dodatno udovoljiti i specifičnim zahtjevima (vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja) proizvođača Schneider Electric.

Nadalje, tvrdi da zahtjev za obje opcije indikacije (označavanja) položaja sklopnih aparata – mehanički indikatori položaja plus vidljivi pomični kontakti, predstavlja zahtjev koji je protivan normi HRN EN 62271-102 koja je tražena točkom A.2 tehničke specifikacije u ovom predmetnom postupku javne nabave. U nastavku žalitelj citira odredbu iz točke 6.104.3.2 (Označavanje položaja) važeće norme HRN EN 62271-102 koja glasi: „Položaj rastavljača ili zemljospojnika mora biti poznat. Položaj rastavljača ili zemljospojnika označava se ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta: 1. Vidljiv je barem položaj pomičnih kontakata svakog pola za rastavljače u isklopljenom položaju i zemljospojnike u uklopljenom položaju, 2. I isklopljeni i uklopljeni položaji pomičnih kontakata svakog pola označeni su pouzdanim uređajem za označavanje položaja. Zajednički uređaj za označavanje položaja može se upotrebljavati samo ako svim polovima rastavljača ili zemljospojnika upravlja zajednički pogonski mehanizam“. Tvrdi da je iz citirane odredbe norme HRN EN 62271-102 vidljivo da SN blok smatra sukladnim normi ako isti posjeduje jednu od opcija indikacije (označavanja) položaja sklopnih aparata – ili mehaničke indikatore položaja (citat iz norme „pouzdanim uređajem za označavanje položaja“) ili vidljive pomične kontakte (citat iz norme „vidljiv je barem položaj pomičnih kontakata“). Stoga traženje naručitelja da na SN bloku moraju postojati obje opcije indikacije (označavanja) smatra protivnim prethodno navedenim odredbama norme HRN EN 62271-102. Ističe da u ovom slučaju dolazi do apsurdne situacije da SN blok njegovog poslovnog partnera – proizvođača SEL SpA Italija, a koji posjeduje mehaničke indikatore položaja, te time ispunjava zahtjev iz točke 6.104.3.2. norme HRN EN 62271-102 te zahtjev iz točke A.2 tehničke specifikacije kojim se traži da oprema bude sukladna normi HRN EN 62271-102, neće biti prihvaćen od strane naručitelja samo iz razloga što taj SN blok nema konstrukciju koja pruža vizualni uvid u pomične kontakte kao kod SN bloka proizvođača Schneider Electric kojem naručitelj nastoji pogodovati u ovom predmetnom postupku nabave. Smatra da je iz svega navedenog razvidno da naručitelj navedenim zahtjevom (vidljivi pomični kontakti uzemljenja), koji nije obavezan prema ranije citiranim odredbama norme HRN EN 62271-102, nastoji diskriminirati i isključiti iz sudjelovanja u predmetnom postupku nabave sve potencijalne proizvođače, a što uključuje i njegovog partnera SEL SpA Italija, a koji ispunjavaju zahtjeve relevantne norme HRN EN 62271-102 činjenicom da na isti u svojim SN blokovima koriste standardizirano i opće prihvaćeno rješenje – mehaničke indikatore položaja. Kao dokaz svojim tvrdnjama žalitelj u žalbi prilaže fotografiju iz kataloga SN blokova tip RMU proizvođača Schneider Electric te fotografiju iz kataloga SN blokova tip TPR6 proizvođača SEL Italija sa prikazom položaja rastavne sklopke u položaju „uzemljeno“ gdje se za indikaciju položaja koriste mehanički indikatori položaja. Također, kao dokaz da se zahtjevom za vidljivim pomičnim kontaktima nastoji isključiti potencijalne konkurente proizvođaču Schenider Electric žalitelj ukazuje na drugi postupak javne nabave istog naručitelja (nabava srednjenaponskih sklopnih blokova, broj objave: 2021/S 0F5-0009704, procijenjene vrijednosti nabave 184.189.500,00 kuna) navodeći da naručitelj u istom isključivo traži mehaničke indikatore položaja (bez ikakvih zahtjeva za vidljivim pomičnim kontaktima uzemljenja). Kao zanimljivo ističe da predmetni zahtjev, kojeg se ovdje nastoji opravdati sigurnosnim razlozima, naručitelju nije bio potreban u skoro stotinu puta vrijednijem postupku nabave (u navedenom postupku nije tražen zahtjev „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ kao u ovom postupku). Stoga, predlaže ukloniti zahtjev „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ iz točke A.4.1. te točke 40. u tablicama tehničkih podataka C.2, C.3 i C.4. kako bi se izbjeglo

pogodovanje proizvođaču Schneider Electric (kao i njegovim tvrtkama – partnerima), te omogućilo sudjelovanje u predmetnom postupku nabave svim ostalim proizvođačima na tržištu. U tom smislu, smatra da je dokumentacija o nabavi u navedenom dijelu suprotna članku 200. stavak 1. ZJN 2016, članku 205. stavak 1. i 2., članku 206. stavak 2. te članku 210. stavak 1. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu osporava navod žalitelja da propisani zahtjev „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ predstavlja pogodovanje proizvođaču Schneider Electric, navodeći da on nije jedini proizvođač SN sklopnih blokova koji ima izvedbu SN bloka s vidljivim kontaktima uzemljenja. Kao dokaz naručitelj dostavlja Izjavu proizvođača Končar-Aparati i postrojenja d.o.o., Zagreb od 4. studenog 2021. u kojoj navedeni proizvođač tvrdi da također proizvodi SN sklopne blokove s vidljivim kontaktima uzemljenja. Osim toga, kao dokaz dostavlja slike i 3D prikaz detalja SN sklopnog bloka proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. navodeći da je iz istih također razvidna predmetna vidljivost kontakata uzemljenja. Zatim, naručitelj osporava navod žalitelja da traženje „vidljivog uzemljenja pomičnih kontakata uzemljenja“ loše tehničko rješenje kojeg je francuska elektroprivreda zabranila još 1995. godine. Naime, tvrdi da je Schneider Electric globalna tvrtka iz čijeg je javno dostupnog kataloga iz 2021. godine razvidno da se predmetno svojstvo smatra itekako korisnim za operatera mreže jer doprinosi većoj sigurnosti operatera kod manevriranja s uzemljenjima postrojenja. Stoga, smatra da se sklopni aparati koji se koriste već više od 26 godina i koji doprinose većoj sigurnosti operatera u postrojenju, zasigurno ne mogu smatrati lošim rješenjem. Kao dokaz navedenim tvrdnjama upućuje na navedeni Katalog proizvođača Schneider Electric putem poveznice: <https://download.schneider> te prilaže dokument francuske elektroprivrede EdF navodeći da je iz istog razvidno kako ista koristi SN sklopne blokove tipa RM6 proizvođača Schneider Electric. U odnosu na navod žalitelja kojim navodi da zahtjev „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ nije sukladan normi HRN EN 62271-102, naručitelj prvenstveno ukazuje na kontradiktornost tvrdnji žalitelja koji u jednom dijelu žalbe navodi da sporni zahtjev nije propisan niti jednom važećom normom, dok u drugom dijelu žalbe tvrdi da je taj zahtjev opisan u navedenoj normi (u točki 6.104.3.2,) i to kao jedno opsijsko rješenje. Osim toga, tvrdi kako žalitelj potpuno pogrešno tumači normu HRN EN 62271-102 vezano za propisane opcije indikacije (označavanja) položaja sklopnih aparata. Naime, tvrdi da je navedenom normom jasno propisano da položaj rastavljača ili zemljospojnika mora biti poznat, te da se indikacija položaja označava na način da mora biti ispunjen (barem) jedan od sljedeća dva uvjeta: 1. da je (izravno) vidljiv barem položaj pomičnih kontakata ili 2. da su položaji kontakata (posredno (neizravno) označeni pomoću pouzdanog uređaja za označavanje položaja. Međutim, navedeno po tumačenju naručitelja ne znači da na SN sklopnom bloku ne smiju biti obje vrste indikacije (izravna (direktno vidljiva) + neizravna (posredna, preko mehaničkih indikatora) kako to tumači žalitelj, već tvrdi da je u tom slučaju riječ o još boljem i svakako sigurnijem rješenju za operatera mreže, a nikako ne o lošijem rješenju. Navodi da je u predmetnoj normi propisano minimalno ili jedno ili drugo, što po tumačenju naručitelja nikako ne znači da ne može biti i jedno i drugo. U nastavku ističe da je upravo iz tog razloga propisao takvo rješenje u tehničkoj specifikaciji u točki A.4.1 koje smatra opravdanim zbog sigurnosti pogonskog osoblja i u skladu s pet pravila sigurnosti na elektroenergetskim uređajima, a kojim se omogućuje da se na SN sklopnom bloku pouzdano može vidljivo utvrditi uzemljenost kabela u svakom polju (vidljivi kontakti predstavljaju daleko veću sigurnost od posredne informacije o stanju kontakata preko posrednih mehaničkih indikatora).

Pozvan da se očituje na navode naručitelja iz odgovora na žalbu, žalitelj u očitovanju dostavljenom ovom tijelu dana 16. studenog 2021. navodi, u bitnom da je izjava proizvođača Končar lažna i naručena, te da istom navedeni proizvođač nastoji pomoći naručitelju da stvori lažan privid tržišnog natjecanja. Naime, tvrdi da fotografije sadržane u navedenoj Izjavi uopće ne pripadaju SN bloku tip VDA Σ (VDA SIGMA). Nadalje, tvrdi da kojim slučajem SN blok tip VDA Σ (VDA SIGMA) posjeduje karakteristiku (vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja) tada bi bilo normalno za očekivati da je ista vidljiva iz uobičajene tehničke dokumentacije (katalozi, upute za montažu...) ili iz fotografija samog SN bloka budući da se pomični kontakti uzemljenja moraju vidjeti na vanjskoj strani SN bloka. Međutim, ističe kako naručitelj ne dostavlja niti jedan od navedenih dokaza jer bi isti, po tumačenju žalitelja, direktno demantirali navode iz Izjave proizvođača Končar. Stoga žalitelj kao dokaz svojih tvrdnji dostavlja relevantnu tehničku dokumentaciju i fotografije SN bloka tip VDA Σ (VDA SIGMA) proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. i to: Katalog naziva „Metalom oklopljena, plinom izolirana vakuumska distribucijska aparatura (Ring main unit) serije VDA Σ (preuzeto sa web stranice www.koncar-ap.hr), zatim Upute za korištenje i održavanje VDA Σ 24, Certifikat „Končar Institut za elektrotehniku“ za SN sklopni blok VDA Σ 24 te fotografije navedenog SN blok tip VDA Σ (VDA SIGMA) – pogled sprijeda i straga. Pri tome navodi da je uvidom u dostavljene fotografije stvarnog SN sklopnog bloka VDA Σ lako za primijetiti da ovaj SN blok nema vidljive kontakte uzemljenja niti sa prednje niti sa stražnje strane, dok se u izjavi Končara navodi da se vidljivi kontakti nalaze sa stražnje strane. Nadalje, u svrhu dodatne potvrde da Izjava proizvođača Končar nije istinita u dijelu u kojem se navodi da njihov SN blok VDA Σ ima vidljive kontakte uzemljenja sa stražnje strane, ukazuje na Upute za korištenje i održavanje SN blokova VDA 24 (vakuumska distribucijska sklopna aparatura VDA Σ 24) istog proizvođača (str. 17/47) gdje se navodi sljedeće: „Na položaj kontakata sklopnih aparata u aparaturama ukazuju mehanički pokazivači položaja i slijepa shema na prednjim poklopcima mehanizama... Slijepa shema i pokazivači položaja na prednjem poklopcu sklopne aparature VDA Σ 24 -2VT“. Osim toga, tvrdi da čak i kada bi se hipotetski zanemarile navedene činjenice, ostaje činjenica da navedeni SN blok VDA Σ uopće ne ispunjava osnovne tehničke zahtjeve tražene tehničkom specifikacijom u ovom predmetnom postupku javne nabave. Naime, tvrdi da je iz Tehničkih specifikacija u ovom postupku razvidno da se traže SN blokovi koji imaju ugrađenu rastavnu sklopku u transformatorskom polju (točka A.4, A.4.1, A.5.2, A.5.3, A.5.5), dok SB blok VDA Σ proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. u transformatorskom (trafo) polju isključivo koristi vakumske prekidače što je vidljivo iz str. 2., 3., 5., 6. i 7. dostavljenog Kataloga, str. 3 Uputa za korištenje i održavanje i str. 2. Certifikata. Slijedom navedenog smatra kako navedena Izjava proizvođača Končar ne može biti dokaz ne pogodovanja određenom gospodarskom subjektu, budući da SN blok VDA Σ (VDA SIGMA) na koji se Izjava odnosi, uopće ne može biti niti ponuđen u predmetnom postupku nabave budući njegove tehničke karakteristike (vakuumski prekidač u transformatorskom polju) ne ispunjavaju odredbe tehničke specifikacije kojem se traže SN blokovi koji imaju ugrađenu rastavnu sklopku u transformatorskom polju. Budući da postavljeni uvjet (vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja) može ispuniti samo jedan gospodarski subjekt (Schneider Electric) smatra da je u konkretnom postupku izostala tržišna utakmica budući da ne postoje dva proizvođača koji mogu udovoljiti spornim karakteristikama. Vezano za dio odgovora naručitelja kojim osporava žalbeni navod u odnosu na normu HRN EN 62271-102, žalitelj navodi da istim naručitelj ustvari poručuje da će u slučaju nuđenja SN bloka koji posjeduje mehaničke indikatore položaja, te time ispunjava zahtjev iz točke 6.104.3.2. norme HRN EN

62271-102 te zahtjev iz točke A.2 tehničke specifikacije kojim se traži da oprema bude sukladna normi HRN EN 62271-102, takvu ponudu odbiti budući taj blok nema dodatno još i vidljive pomične kontakte iako predmetna norma propisuje samo jednu od opcija indikacije (označavanja) položaja sklopnih aparata – ili mehaničke indikatore položaja ili vidljive pomične kontakte. Navedeno smatra dodatnim dokazom pogodovanja proizvođaču Schneider Electric.

Provjeravajući žalbeni navod utvrđeno je da je naručitelj točkom A.4.1. Tehničke specifikacije propisao, između ostalog sljedeće: „Svi sklopni aparati (rastavne sklopke, rastavljači, zemljospojnici) trebaju imati mehaničke pokazivače položaja. Mehanički pokazivači položaja trebaju biti uključeni u jednopolnu shemu nacrtanu na prednjoj strani SN sklopnog bloka. Zbog sigurnosti pogonskog osoblja i u skladu s pet pravila sigurnosti za rad na elektroenergetskim uređajima propisanim HEP biltenom broj 496, potrebno je da se na RMU pouzdano može vidljivo utvrditi uzemljenost kabela u svakom polju, na način da zemljospojnik u svakom polju ima vidljive pomične kontakte uzemljenja“. Zatim, točkom 40. u Tablicama s tehničkim podacima C.2, C.3 i C.4 naručitelj je propisao tehničku karakteristiku: „Vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“.

Uvidom u dokaze koje je u žalbenom postupku dostavio naručitelj, odnosno u Izjavu proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. od 4. studenog 2021. utvrđeno je da sadrži sljedeći navod: „Ovim putem izjavljujemo da naš SN sklopni blok (RMU) tip VDA Σ ima izvedbu bloka a vidljivim kontaktima uzemljenja“. U nastavku teksta priložen je prikaz takvog rješenja s pregledom na stražnju stranu, te sa detaljem prikaza s uzemljenim kontaktima. Zatim, uvidom dokument francuske elektroprivrede, kojeg je također dostavio naručitelj u žalbenom postupku, utvrđeno je da se radi o Izjavi od 8.4.2005. godine koju je Društvo EDF Gaz de France Distribution uputilo proizvođaču Schneider Electric navodeći da mu dostavlja "Listove odobrenja s referencama 05E042/PLz i 05E043/PLz od datuma 8. travnja 2005. u vezi s Vašim srednjenaponskim razvodnim pločama prema tehničkoj referenci HN 64 S 52". U prilogu se nalaze navedeno odobrenje za Montažne srednjenaponske razvodne ploče srednjenaponskih i niskonaponskih stanica sa zaštitom, u kojem je kao proizvođač navedene Schneider Electric S.A., proizvodna jedinica: Libourne, a odnose se na proizvode: Kompaktna ploča 24 KV 3I COMP-PH, Kompaktna ploča 24 KV 2I+P COMP-PH, Kompaktna ploča 24 KV 3I+P COMP-PH, Kompaktna ploča vanjska 24 KV COMP-PH, Kompaktna ploča vanjska 24 KV 2I+P COMP-PH. Zatim, Odobrenje br. 05E043/PLz – Dodaci za montažne srednjenaponske razvodne ploče sa zaštitom za javne stanice za distribuciju ili za pretplatnike, u kojem je kao proizvođač navedene Schneider Electric S.A., proizvodna jedinica: Libourne, a odnose se na proizvode: F/CDE ELEC IND COF.ITI T2/RM6, PV F/P Cde ELEC T2 TAB COMP. U oba odobrenja navedena je norma ili specifikacija HN 64 S 52 uz navod da je "uporaba ovog materijala odobrena na električnim distribucijskim mrežama kojima upravlja društvo EDF Gaz de France Distribution, počevši od dana potpisivanja ovog dokumenta (8.4.2005.)".

Članak 200. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Članak 205. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojben, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj postavi, dok stavak 2. tog članka propisuje da opis predmeta nabave ne smije pogodovati određenom gospodarskom subjektu.

Članak 206. stavak 2. ZJN 2016 propisuje da tehničke specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima omogućiti jednak pristup postupku javne nabave i ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju, a članak 210. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor, ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključenja određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravdano predmetom nabave.

Članak 403. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da je u žalbenom postupku svaka stranka dužna iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju, stavak 2. da je žalitelj obavezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, a stavak 3. da je naručitelj obavezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

Dakle, u konkretnom slučaju žalitelj žalbenim navodom ukazuje da naručitelj propisanim zahtjevom „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ pogoduje određenom gospodarskom subjektu (Schneider Electric). Teret dokaza da se ne radi o pogodovanju je u ovom slučaju na naručitelju koji je dostavljenim dokazima bio dužan dokazati da propisanim zahtjevom ne ograničava tržišno natjecanje na način kako to u žalbi tvrdi žalitelj. U konkretnom slučaju naručitelj je dostavio Izjavu proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. u kojoj se navodi da proizvod (SN sklopni blok (RMU) tip VDA Σ) navedenog proizvođača posjeduje traženu karakteristiku (vidljive kontakte uzemljenja). Međutim, iz navedenog dokaza nije razvidno na navedeni sklopni blok, osim prethodno navedenoj tehničkoj karakteristici, udovoljava i ostalim propisanim tehničkim specifikacijama u njihovoj ukupnosti. Naime, kako bi otklonio navod o pogodovanju, naručitelj je bio dužan dokazati da osim proizvoda na kojeg ukazuje žalitelj, na tržištu postoji barem još jedan proizvod koji udovoljava svim propisanim tehničkim specifikacijama. Stoga, s obzirom da se dostavljeni dokaz naručitelja (Izjava proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o.) odnosi samo na jednu tehničku karakteristiku, prema ocjeni ovog tijela naručitelj istim nije dokazao da postoji tržišna utakmica, odnosno da postoji proizvod koji osim prethodno navedenoj, može udovoljiti i svim ostalim traženim tehničkim karakteristikama. Navedeno proizlazi i iz dokaza dostavljenih od strane žalitelja u očitovanju od 16. studenog 2021. kojima isti dokazuje da navedeni sklopni blok proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. ne udovoljava ostalim traženim tehničkim karakteristikama (posjeduje vakuumske prekidače u trafo polju, a tražena je rastavna sklopka u polju), a koji dokazi su sadržani u javno dostupnim dokumentima proizvođača Končar - Aparati i postrojenja d.o.o. (katalog, upute). Slijedom navedenog, primjenom pravila o teretu dokazivanja u žalbenom postupku ocijenjeno je da naručitelj u žalbenom postupku nije uspješno otklonio prigovor žalitelja, da spornom tehničkom karakteristikom „vidljivo uzemljenje pomičnih kontakata uzemljenja“ pogoduje jednom proizvodu određenog proizvođača, slijedom čega je ocijenjeno da je naručitelj u konkretnom slučaju dokumentacijom o nabavi u navedenom dijelu povrijedio odredbe članka 206. stavka 2. ZJN 2016.

Pri tome se napominje kako navod žalitelja da je naručitelj propisao zahtjev za vidljivim uzemljenjem pomičnih kontakata uzemljenja koji predstavlja lošije rješenje, te da je traženje obje opcije indikacije (označavanja) položaja sklopnih aparata (mehanički indikatori položaja plus vidljivi pomični kontakti) protivno normi HRN EN 62271-102, kao i pozivanje na tehničke specifikacije propisane u nekom drugom

postupku javne nabave, ne bi samo po sebi predstavljalo nezakonito postupanje naručitelja. Naime, naručitelj ima pravo opisati predmet nabave i tehničke specifikacije sukladno svojim potrebama, pri čemu je dužan voditi računa da isti nema učinak pogodovanja određenom gospodarskom subjektu, odnosno dužan je omogućiti jednak pristup postupku javne nabave svim gospodarskim subjektima i to na način da propisane tehničke specifikacije nemaju učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju. Stoga, traženje obje opcije indikacije, odnosno dodatnim traženjem vidljivih pomičnih kontakata (uz mehaničke indikatore položaja) ne znači samo po sebi da je naručitelj postupio nezakonito s obzirom da je imao pravo tražiti karakteristiku koju smatra potrebnom, odnosno karakteristiku koja predstavlja šire traženje od onog propisanog normom. Međutim, u tom slučaju, a s obzirom da navedeno traženje žalitelj predmetnom žalbom osporava, naručitelj bio dužan dostaviti dokaze iz kojih bi nedvojbeno proizlazilo da navedenim zahtjevom ne pogoduje određenom gospodarskom subjektu te da na tržištu postoji barem još jedan proizvod koji u cijelosti udovoljava svim traženim tehničkim karakteristikama, što u konkretnom slučaju nije učinio. Slijedom svega navedenog žalbeni navod ocjenjuje se osnovanim.

Žalitelj navodi da je naručitelj Tehničkom specifikacijom pod točkom A.2 između ostalog propisao normu oznake HRN EN 60265-1 „Visokonaponske sklopke - 1. dio: Sklopke za nazivne napone iznad 1 kV i ispod 52 kV“ koja je nevažeća. Stoga smatra kako nije moguće osigurati sukladnost nuđene opreme s traženom normom. Navedeno dokazuje upućivanjem na web stranicu Hrvatskog zavoda za norme, navodeći da je iz istih razvidno da je norma HRN EN 60265-1 povučena, odnosno ista više nije važeća, zbog čega dokumentaciju o nabavi u navedenom dijelu smatra nejasnom, nepreciznom i nerazumljivom, odnosno suprotnom članku 200. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi kako okolnost da je norma HRN EN 60265-1 nevažeća ne znači da naručitelj ne smije propisati konstrukciju, izvedbu i ispitivanje po starijem izdanju neke norme. Naime, tvrdi da se norme jako često mijenjaju zbog čega većina proizvođača nije u mogućnosti vršiti ispitivanja (niti mijenjati konstrukciju) nakon svakog novog izdanja svake relevantne norme, jer bi u tom slučaju troškovi samog proizvoda bili značajno viši (visoki troškovi provođenja ispitivanja u raznim laboratorijima). Stoga samo mali broj proizvođača (tj. oni najimućniji) posjeduju ispitivanja po najnovijim normama. Kako bi naručitelj mogao omogućiti većem broju zainteresiranih gospodarskih subjekata da mogu sudjelovati u ovom nadmetanju, uvažio je i propisao starija izdanja normi, čime je ujedno omogućio i niže troškove konačnog proizvoda koji je predmet nabave.

Ocjenjujući žalbeni navod utvrđeno je da točka A.2. (Norme) propisuje da RMU i pomoćna oprema moraju biti konstruirani, izrađeni i ispitani u skladu sa, između ostalog normom HRN EN 60265-1 „Visokonaponske sklopke - 1. dio: Sklopke za nazivne napone iznad 1 kV i ispod 52 kV“.

Uvidom u podatke Hrvatskog zavoda za norme na koje je u žalbenom navodu uputio žalitelj, utvrđeno je da je norma HRN EN 60265-1:2005 povučena u veljači 2017. godine i zamijenjena s normom HRN EN 62271-103:2012.

Članak 200. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda.

Dakle, u konkretnom slučaju među strankama nije sporno da je naručitelj dokumentacijom o nabavi propisao sukladnost s normom koja je nevažeća. Pri tome se naručitelj u odgovoru na žalbu očituje navodeći da se radi o traženju sukladnosti sa

starijim izdanjem norme, dok iz podataka sadržanih na web stranicama Hrvatskog zavoda za norme proizlazi da se radi o normi koja je povučena i zamijenjena s drugom normom. Stoga, budući da se traženom normom utvrđuju zahtjevi koje proizvod mora zadovoljiti kako bi se osigurala njegova prikladnost, prema ocjeni ovog tijela ne može se otkloniti prigovor žalitelja da traženje sukladnosti sa normom koja je nevažeća (povučena i zamijenjena sa drugom normom) dokumentaciju o nabavi u navedenom dijelu čini nejasnom, nepreciznim i nerazumljivom odnosno protivnom članku 200. stavak 1. ZJN 2016. Stoga se žalbeni navod ocjenjuje osnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s prethodno navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka zahtjev u iznosu od 5.000,00 kuna na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka.

Prema članku 431. stavku 2. ZJN 2016 Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti, dok prema stavku 3. tog članka stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da je žalitelj uspio sa žalbom, na ime troškova žalbenog postupka pripada mu iznos od 5.000,00 kuna s osnove naknade za pokretanje žalbenog postupka sukladno članku 430. stavku 2. ZJN 2016. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016 obvezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Nelica Vidić

Stranke žalbenog postupka:

1. Ramić-Trade, d.o.o.,
Podstrana, Put starog sela 11
2. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
Zagreb, Ulica grada Vukovara 37